

שאר מפרשי סדר טהרות

אוצר החכמה

ה. מהר"ם מרוטנברג. במהדורה ראשונה של פירוש מהר"ם מרוטנברג העתיק פי' הר"ש והוסיף עליו מדיליה; ולא הגיע לידינו אלא מהדורא שניה שבו יש רק את ההוספות.

אוצר החכמה

ו. **פירוש הרא"ש**. על פי רוב נמשך הרא"ש בפירושו אחר פי' הר"ש⁷. (אך לא היה לפניו מהדורא בתרא של הר"ש⁸).

אוצר החכמה

ז. פירוש הרא"ש לסדר טהרות לא היה לפני הב"ח והש"ך ונדפס לראשונה בשנת ת"פ, אך היה לפני הבית יוסף בכת"י⁹.

ח. הרע"ב. דרכו לימשך אחר פירוש הר"ש¹⁰.

ט. לפעמים מפרש הרע"ב עפ"י פירוש הר"מ והר"ש יחדיו¹¹.

7. חסדי דוד (פ"ז דמקואות ה"ב); סדרי טהרות (סופ"ג דכלים עמ' פב); אמרות טהרות (מכשירין פ"א מ"ג). בשם הגדולים (מערכת גדולים א' אות רלו) כתב: וכן תראה מפי' הרא"ש לסדר זרעים וטהרות שקיצר פירוש רבינו שמשון ולפעמים מוסיף דבר. וכ"כ במלאכת שלמה (פ"ב דמאי מ"ה): שרוב פירושו הוא קיצור פי' הר"ש ז"ל. ועי' בית יוסף (סי' רא דף ק:): "שבק לישנא דר"ש ונקט לישנא דרמב"ם, משום דסבירא ליה דהרמב"ם ור"ש פליגי, ואיהו סבר לה כרמב"ם ולהכי נקט לישניה, ולא רצה להביא דברי הר"ש ולהשיב עליו כדי שלא להאריך". וע"ע שו"ת יוסף אומין (סי' קא) ובשם הגדולים ערך תוספי הרא"ש. ועי' שו"ת הרא"ש (כלל ל סי' א): לפי שרבינו שמשון קיצר בפירושו צריכין להאריך בפירושא.

8. עי' ר"ש השלם מקואות פ"ז מ"ט הערה קיא דכן מבואר כמה פעמים בפירושו על טהרות דאזיל לפי מהדורא קמא. 9. יוסף אומין (עמ' יח) וז"ל: דעיניהם הקדושים [של הב"ח והש"ך] לא שופתו פירוש הרא"ש ז"ל על המשניות כי לא היה נדפס עוד אז ולא היה לפניו אלא הרא"ש בפסקיו בסוף מס' נדה בהל' מקואות כו' אבל השתא שזכינו לראות פי' הרא"ש על מס' טהרות שנדפס בסוף המסכתות כו' פירוש וז"ל כו' וגם הבית יוסף על כרחך היה לפניו פי' זה דאל"כ כו' וג"כ הביא כמה פעמים בסימן זה פי' הרא"ש על המשנה. וכ"כ בדברי חיים (הל' מקואות סעיף נב). וכ"כ בשו"ת אמר שמואל (יו"ד סי' ג, שאלוניקי תרמ"ו) לענין הב"ח והש"ך, וגדולה מזו כתב במשנה אחרונה (סופ"ח) דנראה שלא ראה הטור פירוש אביו ז"ל על המשניות, וכ"כ בגלות עליות שם.

10. כסף משנה סופ"ח מעשר שני. ועי' במלאכת שלמה (פ"ז דמאי מ"ג).

11. בספר כללי מקואות (כלל ב, עמ' ו) הקשה להרע"ב שכתב במקום אחד כהרמב"ם ובמקום אחר כהר"ש, וכתב "ואפשר שהוא העתיק דברי הר"ש ולא חש מה שאינו עולה שיטתו, שרוב פירושו הוא רק העתקת רש"י והר"ש". ועי' משנת חכמים (פ"ד מקואות מ"ד); תוי"ט (רפ"ה מעשרות; פ"ד זבים מ"ג; פי"א כלים מ"ו); משנה אחרונה (תרמ"ב) כלים פ"ח מ"ג.